

میر دلبران

در فضائل امیر مؤمنان علیه السلام

محمد صدیق منشاوی

ترجمه و تحقیق:

محمود محققیان

سرشناسه: منشأوی، محمدصدیق

عنوان قرار دادی: مآذ قصبه و قصبه من حراة علی بن ابیطالب کرام الله وجهه، فارسی
عنوان و نام پدیدآور: سر دلبران در فضائل امیر مؤمنان علیه السلام نویسنده محمدصدیق منشأوی، ترجمه
محمود محققیان

شماره نشر: قم، نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها، دفتر نشر معارف، ۱۳۹۱.

ملاحظات ظاهری: ۱۳۳ ص، ۱۹×۲۷ س.م

شابک: ۹۶۴ - ۵۲۱ - ۹۷۸ - ۹۶۴

دفعه اول: نویسی

یادداشت: چاپ دوم: ۱۳۹۱ - ۹۶۴ - ۵۲۱ - ۹۷۸ همچنین به صورت زیربوس.

موضوع: علمی - سیاسی (ع) - اول: ۱ قبل از هجرت - ۱۰ ق. - دهستان

شناسه افزوده: محققیان، محمود، ۱۳۰۸ - ۱۳۹۱

شناسه افزوده: نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها، دفتر نشر معارف

رده بندی کنگره: ۱۳۹۱ ۲۰۴۱ م ۸ ۳۷/۴۲ B

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۹۵۱

شماره کتابشناسی ملی: ۲۸۹۰۵۷۲

سر دلبران

در فضائل امیر مؤمنان (علیه السلام)

نویسنده: محمدصدیق منشأوی

ترجمه: محمود محققیان

ناشر: دفتر نشر معارف

وابسته به نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها

نوبت چاپ: اول، پاییز ۱۳۹۱ / ۵۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۶۴ - ۵۲۱ - ۹۷۸ - ۹۶۴

قیمت: ۲۸۰۰ تومان

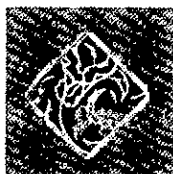
مراکز پخش:

مدیریت بخش دفتر نشر معارف: قم، خیابان شهنا، کوچه ۳۲، پلاک ۳، تلفن و تماس: ۷۷۴۰۰۰۴

فروشگاه شماره یک (باتوق کتاب): تهران، خیابان انقلاب، چهارراه کالج، جنب بانک ملت، پلاک ۷۱۵، تلفن: ۷۷۴۵۴۵۱

فروشگاه شماره دو (باتوق کتاب): تهران، خیابان انقلاب، چهارراه کالج، جنب بانک ملت، پلاک ۷۱۵، تلفن: ۸۸۹۱۱۲۱۲، تماس: ۸۸۸۰۹۳۸۶

سایت: www.ketabroon.ir، ایمیل: info@ketabroon.ir، نشانی: تهران، خیابان ولیعصر، پلاک ۱۰۰، تلفن: ۸۸۸۰۹۳۸۶

فهرست

مقدمه	۹
مقدمه مؤلف؛ حمد و مدح منشأوی	۲۱
۱. زیر کعبه علی علیه السلام	۲۵
۲. تو برادر منی، در دنیا و آخرت	۲۷
۳. ملازم پیامبر ﷺ باش	۲۸
۴. اخلاق پهلوانی	۲۹
۵. پیامبر ﷺ پاهای علی علیه السلام را لمس کرد	۳۱
۶. لا فتی الا علی علیه السلام	۳۲
۷. فقیر و دینارها	۳۷
۸. طلا و نقره، و علی علیه السلام	۳۹
۹. منزلت تو در پیشگاه من، مانند موقعیت هارون نسبت به موسی است	۴۰
۱۰. لولا علی علیه السلام لهلک عمر!!	۴۲
۱۱. مهریه فاطمه زهراء علیها السلام	۴۴
۱۲. علی علیه السلام، نزدیکترین فرد به رسول خدا ﷺ	۴۶
۱۳. علی علیه السلام و یهودی متکبر	۴۷

۶ ♦ سرّ دلبران، در فضائل امیرمؤمنان

۱۴. امیرالمؤمنین علیه السلام، امام قضاوت..... ۵۰
۱۵. روزی که رخسارهای جمعی از مردم سیاه و جمعی سپید و درخشان می‌شود..... ۵۲
۱۶. قضاوتی زیبا..... ۵۳
۱۷. غایت دشمنی با امیرالمؤمنین علیه السلام..... ۵۶
۱۸. علی علیه السلام و سرخس..... ۵۸
۱۹. تسبیح حضرت و علمای علیهم السلام..... ۵۹
۲۰. ده برابر مثل آن..... ۶۱
۲۱. لباس سه درهمی!!..... ۶۳
۲۲. انداز نزدیکان..... ۶۴
۲۳. دعای نبی صلی الله علیه و آله برای علی علیه السلام..... ۶۶
۲۴. از منبر پدرم پایین بیا!!..... ۶۷
۲۵. مردی از بهشت..... ۶۸
۲۶. امام علی علیه السلام از زبان امام حسن علیه السلام..... ۶۹
۲۷. علی علیه السلام و زهد..... ۷۰
۲۸. کسی که علی را بیازارد مرا آزرده است!!..... ۷۱
۲۹. مردگان سخن می‌گویند..... ۷۲
۳۰. علی علیه السلام محبوبترین خانواده‌ام..... ۷۳
۳۱. زن زناکارا..... ۷۴
۳۲. السلام علیک یا مولانا..... ۷۵
۳۳. ۱. خماره ۲. خمره ۳. خمره ۴. خمره..... ۷۶

سَرِّ دلبران، در فضائل امیرمؤمنان ♦ ۷

۳۴. صفات فقیهه ۷۷
۳۵. رسول خدا ﷺ از محبتین علی علیه السلام ۷۸
۳۶. تاریخ هجری ۷۹
۳۷. علی علیه السلام مردی را تنبیه می‌کند ۸۰
۳۸. خدایا بیانش را استوار نما ۸۱
۳۹. حکمت اهل بیت علیهم السلام ۸۲
۴۰. فضائل علی علیه السلام ۸۴
۴۱. سرپرستی دختر حمزه ۸۶
۴۲. مَنْ كُنْتُ وَلِيِّهِ فَمِنْ وَثْقِهِ ۸۷
۴۳. کنیزک و خرما فروش ۸۸
۴۴. حکمی برای خدا ۹۰
۴۵. عرب و عجم ۹۱
۴۶. خداوند برای نگهبانی کافی است ۹۲
۴۷. دزد منصف ۹۳
۴۸. مردی که با تکذیب امیرالمومنین علیه السلام کور شد ۹۵
۴۹. زینت خلافت ۹۶
۵۰. لباسی خشن ۹۷
۵۱. قَدْر یعنی چه؟ ۹۸
۵۲. يَا مُوسَى اجْعَلْ لَنَا إِلَهًا كَمَا لَهُمْ آلِهَةٌ ۹۹
۵۳. پسرم! ۱۰۰
۵۴. ای امام، پروردگار ما از چه زمانی بوده؟ ۱۰۱

۸ ♦ سرّ دلبران، در فضائل امیرمؤمنان

۵۵. رواندازی کهنه ۱۰۲
۵۶. شمشیر علی علیه السلام ۱۰۳
۵۷. علی علیه السلام قهرمان بدر ۱۰۴
۵۸. مردی عجیب! ۱۰۵
۵۹. علی علیه السلام تنها عامل به قرآن! ۱۰۷
۶۰. رنِ دروغگو! ۱۰۸
۶۱. ایهای درشن علی علیه السلام ۱۰۹
۶۲. دل مخزنِ سرار ۱۱۰
۶۳. برخیز ای ابوتراب! ۱۱۱
۶۴. علی علیه السلام نزد تواز من و پدرم محبوب تر است ۱۱۲
۶۵. پدر خانواده ۱۱۳
۶۶. مردی با قلبی امتحان شده!! ۱۱۴
۶۷. گاو و الاغ ۱۱۶
۶۸. آنچه برای من حلال است، برای تو هم حلال است ۱۱۷
۶۹. امروز در خانه ما هیچ خوراکی وجود نداشت!! ۱۱۸
۷۰. مسلمانانِ صدر اسلام ۱۲۰
۷۱. این محاسن را از خون سرت رنگین می‌نمایند! ۱۲۱
۷۲. کریزِ مغرور ۱۲۳
۷۳. مردی که خدا و رسولش او را دوست دارند؟ ۱۲۵
۷۴. مرده مدیون ۱۲۷
- منابع: ۱۲۹

مقدمه

شخصیت امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام از چنان جاذبه‌ای برخوردار است که همه آزادگان جهان را مبهوت و مجذوب خود نمود است. این شخصیت بی نظیر را نمی‌توان در دین و مذهبی خاص محصور نمود.

علی علیه السلام چنان است که هر انسانی اگر با فطرت خود به نظاره او بنشیند، خود را مرید و شاگرد او خواهد یافت. بی جهت نیست که پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: «النَّظَرُ إِلَىَّ جِهَةٌ عَلَىَّ عِبَادَةٍ» و این حقیقت ذوب شدن در شخصیت خدایی علی علیه السلام است. علی علیه السلام را مسیحیانی

۱. أمالی الصدوق، ص. ۳۶۲؛ از منابع اهل سنت برای این روایت می‌توان به حضر القدير للمناوی، ج ۳، ص ۵۶۵، الهیثمی فی مجمعه، ج ۹، ص ۱۱۹؛ کنز العمال، ج ۱۰، ص ۱۵۲؛ حلیة الأولیاء لأبى نعیم، ج ۲، ص ۱۸۲؛ مستدرک الصحیحین، ج ۳، ص ۱۴۱، ابن حجر این حدیث را در الاصابة ۸/۱۸۳ و محب طبری در الریاض النضرة ۲/۱۶۱ نقل کرده است. همچنین أخرجه الخطیب البغدادی فی تاریخه ۵۱/۲، بالإسناد إلى أبی صالح عن أبی هريرة و نقله العلامة الذهبی فی میزان الاعتدال ۳/۴۸۴، و هكذا ابن حجر العسقلانی فی میزانه ۵/۸۱، و لفظه قال أبو هريرة: رأيت معاذ بن جبل يديم النظر إلى علي بن أبي طالب فقلت: مالك تديم النظر إلى علي؟ كأنك لم تره؟ فقال: سمعت رسول الله (صلى الله عليه وآله وسلم) يقول: النظر إلى وجه علي عبادة.

و هكذا أخرجه الذهبي في میزان الاعتدال ترجمة أبی سعيد العدوی بالرقم ۱۹۰۴ ج ۱ ص ۵۰۷، و ابن حجر العسقلانی فی میزانه ۲/۲۲۹ بالإسناد إلى الأعمش عن أبی صالح بثلاثة طرق.

چون جرج جرداق از دید خود به ستایش نشسته اند و مسلمانان از تمام مذاهب اسلامی عظمتش را وصف کرده اند.

جرج جرداق می گوید: «جاذبه های کلمات امام علی علیه السلام شوری در من ایجاد کرد که ۲۰۰ بار نهج البلاغه را مطالعه کردم»^۱.

ما را چنانکه به اینک بخواهیم از این بزرگمرد تاریخ انسانیت سخن بگوییم، بهتر است لب فرو بسته و علی علیه السلام را از نگاه رهبر ژرف بین خود آیه الله علیه السلام امام خامنه ای (دام ظلّه) به نظاره بنشینیم:

«امیرالمؤمنین علیه السلام در شخصیت خود، مظهر خصوصیات است که امروز اگر ما مردم و مسئولان این خصوصیات را در رفتار و گفتار خودمان منعکس کنیم، جامعه ی اسلامی را اوج و اعتلا پیدا خواهد کرد.

راه تعالی و پیشرفت و اصلاح دنیا و آخرت یک ملت، یک راه پیمودنی است. در مقابل انسان مؤمن و معتقد به خدا و رسالت، بن بست وجود ندارد. یک ملت می تواند همه ی مشکلات و همه ی سنگ راه ها و خار راه ها در طریق کمال را، از جلو پای خود بردارد؛ به شرط آنکه خصوصیات را که برای این حرکت عظیم و همه جانبه لازم است، در خود به وجود آورد، و امیرالمؤمنین علیه السلام مظهر این خصوصیات بود.

امیرالمؤمنین علیه السلام، هم مظهر تقوا و امانت و هم دارای صدق و

سِرِّ دلبران، در فضائل امیر مؤمنان ♦ ۱۱

صراحت بود. آن بزرگوار با اینکه یک سیاستمدار و رئیس دنیای اسلام بود و تدبیر امور یک جمعیت عظیم چند ده میلیونی آن زمان، با نبود وسایل امروزی برای ارتباط، بردوش او بود و جامعه و امت اسلامی را اداره می کرد، اما سیاستمداری علی موجب این نمی شد که از جاده ی صداقت و صراحت کنار رود. علی، صادق و صریح بود. نتیجه می گفت، به آن معتقد بود و برای او راهنمای عمل بود. برای این است که کلمه ی گفتار امیر المؤمنین علیه السلام در طول تاریخ مثل نور افکنی برای زیدگان و نخبگان فکری عالم درخشیده است. کاری را که سیاستمداران ما چه امروز و چه در طول قرن های گذشته - انجام می دادند و حرفی را که بر زبان می آوردند و به آن اعتقاد قلبی نداشتند و چهره و قیافه ای را که به خود می گرفتند و با باطن آن ها به کلی متفاوت بود، در امیر المؤمنین علیه السلام وجود نداشت. امروز شما نگاه کنید؛ حرف های زیبا و قشنگ بر زبان سیاستمداران عالم بسیار جاری می شود - نام انسان، نام حقوق بشر، نام مردم سالاری، نام صلح، نام قداست - اما در دل ها و در عمل ها، از این حقایق هیچ گونه خبری وجود ندارد.

این وضعیت، قبل از دوران امیر المؤمنین علیه السلام هم بود؛ امروز هم وجود دارد. امیر المؤمنین علیه السلام - آن قلّه ی بلند انسانیت - در این جهت برخلاف اغلب سیاستمداران عمل کرده است. خصوصیت او این بود که اگر اسم مردم را می آورد، برای آن ها حقیقتاً ارزش قائل بود؛

نه مثل کسانی که در سطح بین‌المللی از هر چه تروریست حرفه‌ای است - که امروز حکام صهیونیست در دنیا تروریست‌های حرفه‌ای هستند - از هر چه غارتگر بین‌المللی است - که امروز پشت صحنه‌ی قدرت‌های استکباری، زرسالاران و چپاولگران بین‌المللی هستند - از هر چه از انسان ناچیب و متجاوز به حقوق انسان است، عملاً حمایت و پشتیبانی می‌کنند و خجالت هم نمی‌کشند و بر زبان نام حقوق بشر و انسان و مردم‌سالاری می‌کنند و طلبکار ملت‌ها هم می‌شوند! نظام جمهوری اسلامی را که بقایا یکی از مردمی‌ترین نظام‌های عالم و متکی به آرای قشرهای عظیم مردم و گره خورده‌ی با عواطف و احساسات و ایمان آن‌هاست، به عنوان نظام مردم‌دار قبول ندارند؛ اما نظام‌های حکومت مطلقه‌ی فردی و سلطنت‌های موروثی و نظام‌های کودتا و آنجایی که بچه‌های دبستانی آن از آسیب نیروهای امنیتی‌شان در امان نیستند و به دست آن‌ها به قتل می‌رسند، آن‌ها را به عنوان نظام‌های معتقد به حقوق بشر می‌شناسند! این یک مضحکه‌ی سیاسی و جهانی است. سیاستمداران نظام‌های غیر الهی مایلند همه‌ی انسان‌های عالم، دستخوش چنین بازیچه‌هایی باشند.

امیر المؤمنین (علیه السلام) نام مردم را می‌آورد، اما به معنای حقیقی کلمه طرف‌دار مردم و ضعفا بود. توجه به ضعفا، قدرت و قاطعیت در مقابل زورگویان و ناحق‌طلبان و بهره‌مندی کم از منابع اموال عمومی،

سِرِّ دلبران، در فضائل امیرمؤمنان ♦ ۱۳

مسلمین را ملک خود به حساب می آورد - یا به زبان بگوید، و یا اگر نمی گوید، در عمل این طور وانمود کند که ما این قدرها حق داریم - و با بیت المال مثل اموال شخصی خود رفتار کند - یا بخورد یا ببخشد یا در راه اغراض شخصی از آن استفاده کند - نمی تواند دنباله رو علی به حساب آید.

رفتار علی در همه ی این ابعاد، وظیفه ی ماست؛ کار زیاد، بهره مندی کم. امیر المؤمنین علیه السلام، هم در آن زمانی که وظیفه ی حکومت بر دوش او بود و هم در آن زمانی که انزو او کنار بودن از حکومت را بر او تحمیل کرده بودند، وسط میدان بود و کار می کرد. هیچ وقت علی نرفت در خانه بنشیند و بگوید: در جامعه و کشور قهر کند. این خصوصیت امیر المؤمنین علیه السلام نیست.

خصوصیت دیگر آن بزرگوار، ارتباط با خداست. اله برین انسان های کوچک و قاصری مثل من بسیار نارسا تر از این است که حتی بتواند تفوه کند و کلیاتی از عبادت آن بزرگوار را بیان نماید. وقتی امام سجاد علیه السلام - که زین عابدین است - در مقابل عبادت امیر المؤمنین علیه السلام به شگفتی و ادا شد، امثال ما اصلاً باید سخنی بر زبان نیاوریم.

بسیج نیروها در راه حق و در برابر ناحق، خصوصیت دیگر امیر المؤمنین علیه السلام است. نگویند چرا مردم را نسبت به استکبار و مظالم آن و عوامل و ایادی دشمنان خدا حساس و بسیج می کنید. امیر المؤمنین علیه السلام هم این خصوصیت را داشت. ما هم باید مانند

امیرالمؤمنین (علیه السلام)، همه‌ی نیروها و همه‌ی دل‌ها و همه‌ی تن‌ها و همه‌ی توان‌ها را در مقابل ناحق و در راه حق بسیج کنیم. هم باید خودمان آماده باشیم؛ هم باید دل‌ها و جان‌های آماده و جوان‌های جوانی را - که امروز جامعه‌ی ما به وجود جوانانی که دل‌هایشان پاک است، نیاز دارد - در راه نسط و طراوت است - در راه خدا و در راه حقیقت و در راه تلاش مخلصانه - که در این دوران، ایران اسلامی به آن نیازمند است - بسیج کنیم.

مبارزه با مقدّس مآبی و بی‌متحجرانه و بی‌مناهم یکی دیگر از خصوصیات امیرالمؤمنین (علیه السلام) است. همان امیرالمؤمنین (علیه السلام) عابدِ پارسای ذاکر خداوند - که نخلستان‌های کوه انبکاس فریاد دعا و تضرّع او را تا ابد در سینه‌ی خود حفظ کرده‌اند - با تنسک و تعبّد متحجرانه و بی‌مناهی خواستند شخصیت فردی خودشان را به رخ مردم بکشند، و اگر اخلاص هم داشتند، ابعاد گوناگون شخصیت خود و دیگران را معطل گذاشته بودند، مقابله کرد.

امیرالمؤمنین (علیه السلام) انسانی است که مُرّ حقیقت را بیان می‌کرد؛ چه به مذاق جناحهای مختلف خوش بیاید یا نیاید؛ چه به مذاق کسانی که می‌خواهند به ظواهر بچسبند و باطن را رها کنند، خوش بیاید یا نیاید؛ چه به مذاق کسانی که می‌خواهند با سلاقی شخصی خودشان دین خدا را تعبیر و تفسیر کنند، خوش بیاید یا نیاید.

سِرّ دلبران، در فضائل امیر مؤمنان ♦ ۱۵

مشخصی هستند که در تاریخ نمونه دارند؛ در زمان امیر المؤمنین علیه السلام هم نمونه داشتند. اسلام امیر المؤمنین علیه السلام، اسلامی است که در آن، ذکر و شور و حال و طراوت و حرکت و سازندگی و جهاد و فداکاری و ایثار هست. امروز که ما نمونه‌هایی از آن انسان‌های جور و اجور را می‌بینیم، وظیفه پیدامی‌کنیم. هیچ‌کس نمی‌تواند خودش را با علی علیه السلام مقایسه کند؛ اما همه می‌توانند به سمت آن قله حرکت کنند. امیر المؤمنین علیه السلام صاحب‌انص است.

... امیر المؤمنین علیه السلام هم یک سیاستمدار و یک مدبّر امور است، هم یک شهروند معمولی است. همه ابعاد در زندگی امیر المؤمنین علیه السلام وجود دارد. پیر و جوان، زن و مرد، شهرهای مختلف می‌توانند از امیر المؤمنین درس بگیرند؛ ولی وظیفه‌ی مسئولان سنگین‌تر است. ... انقلاب اسلامی بر اساس الگو قرار دادن همین شخصیت همه‌جانبه‌ی کامل به وجود آمد. آن‌هایی که خواستند از انقلاب برای گذشته و از بعضی حوادث کشورهای دیگر برای انقلاب اسلامی شبیه‌سازی کنند، به این نکته توجه نکردند.

انقلاب اسلامی الگو و نمونه‌ی خود را از امیر المؤمنین گرفت و نظام جمهوری اسلامی به وجود آمد. امام بزرگوار ما که یک شاگرد و رهرو مکتب امیر المؤمنین علیه الصلاة والسلام بودند، در رفتار و گفتار خود، همین توصیه‌ها را می‌کردند. اگر نگاه کنید، در تعالیم امام بزرگوار، جابه‌جا شاخص‌های علوی را مشاهده می‌کنید. به خاطر

همین بوده است که دشمنان، نقطه‌ی مقابل راه امام را هدف فعالیت خودشان قرار داده‌اند.^۱

در سفری که توفیق زیارت بیت الله الحرام را یافتم، در شهر مکه چشمم به کتابی در فضایل مولایم علی علیه السلام روشن شد. (۱۰۰ قصه از فضیلت علی بن ابیطالب کرم الله وجهه) اثری جالب و منحصر به فرد به قلم محمد صدیق منشاوی.^۲

در همان لحظه که مردم که این کتاب را به یاری خداوند ترجمه کنم و در اختیار ملت بزرگ ایران قرار دهم، چه اینکه: - آرزوی همیشگی ام این بود که بتوانم خدمتی ناچیز به آن وجود نورانی بنمایم تا ذخیره قبرم باشد.

- با توجه به اینکه نویسنده از اهل سنت است این کتاب دارای جاذبه بیشتری برای شیعیان امیرالمؤمنین علیه السلام است.

- محتوای کتاب بسیار ارزشمند و منحصر به فرد است. برای مثال می‌توان به برخی از فضایل که از چشم ما شیعیان پوشیده بوده و من در کتابی جز این کتاب ندیده‌ام، اشاره کرد. همچنین در چند مورد مطالبی نقل می‌کند که عین عبارت نقل شده در نهج البلاغه است.

- در این کتاب روایات مهمی چون حدیث غدیر، منزلت، اخوت و.....

۱. بیانات مقام معظم رهبری در حرم رضوی فروردین ۱۳۸۰.

۲. وقتی از کتابفروشی مکه که کتاب را از او خریدم درباره نویسنده سوال کردم او گفت همان محمد صدیق منشاوی مشهور و قاری بزرگ است ولی در هنگام ترجمه هر چه جستجو

و حکایاتی چون *لو لا علی* علیه السلام لَهْلَکِ عَمْرٌ، جنگِ بدر، خبیر، احد، و گوشه ای از سیره حکومتی امیر المؤمنین علیه السلام ذکر شده است.

- این کتاب، شباهتِ اعتقادات و علایقِ ملتِ ایران و مصر به امیر المؤمنین علیه السلام را برای خواننده مشخص می کند و خدمتی در جهت تقریب مذاهب اسلامی و نزدیکی دو ملت، بخصوص بعد از انقلاب عزت آفرین ملت مصر است.

روش ترجمه به صورت ترجمه محتوایی است. این کتاب از ۱۰۱ قصه مختلف که از باطنِ با هم ندارند تشکیل شده و لذا حذف بعضی از قصص که از موضوع کتاب فارسله داشته مضر به نظر نمی آمد. چند نقص شکلی نیز در این کتاب موجود بود که مشکل ترجمه را بیشتر می کرد.

- این کتاب فاقد فهرست منابع بود. (البته در ذیل هر قصه، منبع آن ذکر شده ولی از چه چایی، مشخص نبود!)

- تاریخ تالیف یا حتی چاپ در هیچ جای این کتاب وجود نداشت. (اما ناشر آن به همراه آدرس ناشر در قاهره ذکر شده است.)

- برخی از منابع که در پانویست وجود داشت متاخر بود و ما شناختی از آن نداشتیم. لذا از منابع قدیمی و متقن در نزد اهل سنت و گاهی شیعه مصدر یابی شد.

در پایان ذکر چند نکته ضروری به نظر می‌رسد:

با توجه به اینکه نویسنده از برادران اهل سنت است، لذا بعد از ذکر نام امیر المومنین علیه السلام، جمله (کَرَّمَ اللهُ وَجْهَهُ) را آورده بود که ما آن را به علیه السلام تغییر دادیم.

مطالبی که به نظر اینجانب باید ذکر می‌شد برای رعایت امانت به صورت مجزا و یاد ر پرائز آمده است.

نام این کتاب «از ۱۰۰ قصّه و قصّه من حیات علی بن ابیطالب کَرَّمَ اللهُ وَجْهَهُ» به سرّ دلبران در فضائل امیر مؤمنان علیه السلام که برگرفته از بیت: خوشتر آن باشد که سرّ دلبران / گفته آید در حدیث دیگران، است تغییر دادم که برای فارسی‌زبانان زیباتر باشد.

«بارالها! تو را شامی گویم که باب راز و نیاز منی آدم را با خویش گشودی و دل مشتاقان جمال را به وعده‌ی رحمت و مشفقت نواختی؛ آرایش شرک را بر بندگان خود زینده ندانسته، دامن بنی‌آدم را از آن پیراستی و توحید و اخلاص را زین دل و جان مؤمنان خواستی.

بارالها! تو را سپاس می‌گویم که بر بنده‌ی برگزیده‌ات محمد صلی الله علیه و آله و سلم کتاب و حکمت را و شفای دردهای بنی‌آدم را نازل فرمودی و راه سعادت را در سخن و عمل او به جهانیان نمودی.

بارالها! بر محمد مصطفی صلی الله علیه و آله و سلم و همه‌ی سلسله‌ی نورانی انبیاء و اوصیاء اولیا، گویندگان حق و کوبندگان باطل و شکنندگان بت‌های جاهلیت و ناصحان مشفق امت، سلام و صلوات نازل فرما و راه آنان را روز به

روز در چشم خلاق روشن تر، و در دل آنان محبوب تر فرما.
بارالها! بر بنده‌ی صالح متواضعت امام خمینی، که رضای تو را بر
رضای دیگران برگزید و در راه اعتلای کلمه‌ی تو و احیای دین تو،
رنج‌های گران بر جان خرید و مجاهدت در راه ملت ابراهیمی و سنت
محمدی ﷺ را به نهایت رساند و در این راه لحظه‌ای از حرکت
و تلاش از نایستاد، با نام و یاد تو زیست و با امید و عشق توبه
ملکوت اعلیٰ پیوست، سلام و رحمت و رضوان فرست، و کلمه‌ی
او را رفعت بخش، راه او را رونق بخش، و میراث یگانه‌ی او را در
پناه خود حفظ کن، و اسرار و کشفیات او را محقق ساز، و ما را از
اخلاف نیک او قرار ده.

بارالها! من در این سخن، مقصدی جز ابلاغ نام تو و انجام تکلیفی که
بر دوش خود احساس می‌کنم، ندارم. پروردگار! سرور سخن حق را
در این کلام بگنجان و آن را به گوش و دل مؤمنان و همه‌ی حق‌طلبان
جهان برسان. همان اخلاص و صفای که در سخن عبد صالح تو و امام
و قائد ما موج می‌زد، بدان بیامیز و آن را به قبول حسن، مقبول فرما...
آمین رَبِّ الْعَالَمین»^۱.

محمود محققیان

رمضان ۱۴۳۲ هـ.ق

حوزه علمیه قم

۱. قسمتی از پیام مقام معظم رهبری آیه الله خامنه‌ای مد ظله خطاب به حجاج بیت الله الحرام